

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

«Господарське право»

Ступінь вищої освіти	<i>перший (бакалаврський)</i>
Освітньо-професійна програма	<i>«Маркетинг»</i>
Факультет	<i>Юридичний</i>
Кафедра	<i>Цивільно-правових дисциплін</i>
Семестр	<i>2</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

Викладач	<i>к.ю.н., доц. Дума Володимир Васильович</i>
Контактна інформація	<i>megu-duma@ukr.net</i>

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Студенти мають засвоїти основні принципи й інститути господарського права, особливості правового регулювання відносин, що складаються між уповноваженою і зобов'язальною особами, а також набути навичок роботи з нормативними документами, навчитися розв'язувати конкретні правові ситуації, що виникають у господарській діяльності.
Мета та цілі	Мета курсу сприяти одержанню студентами основоположних знань з дисципліни "Господарське право"; забезпечити правову підготовку, спрямовану на формування інтелектуального потенціалу висококваліфікованих працівників, що володіють основами теоретичних знань в галузі господарського права, необхідних для їх майбутньої трудової діяльності тощо.
Результати навчання	<p>Вимоги до знань та умінь студентів</p> <p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - становлення господарського законодавства України; - сучасні тенденції державного регулювання господарських правовідносин; - сутність правових категорій господарського права; - зміст правових інститутів господарського права й об'єктивні закономірності їх розвитку; - порядок застосування норм господарсько-процесуального законодавства. <p>Студент повинен уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - орієнтуватися в особливостях правового регулювання господарської діяльності; - своєчасно визначати проблеми правового регулювання господарсько-договірних відносин і, керуючись нормами діючого законодавства України, вирішувати питання захисту прав суб'єктів господарювання; - тлумачити чинне господарське законодавство та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення; - захищати свої права та представляти інтереси суб'єктів господарювання

	<p>при вирішенні спорів у господарських судах.</p> <ul style="list-style-type: none"> - застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу. - демонструвати вміння застосовувати міждисциплінарний підхід та здійснювати маркетингові функції ринкового суб'єкта. - діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.
Soft skills	<p>Під час вивчення дисципліни студент отримує можливість формувати та розвивати soft skills - соціально-психологічні аспекти професійної компетентності: навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміти важливість дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше</p>
Пререквізити	<p>Базові знання з дисциплін: «Філософія» "Історія української державності та національної культури», «Основи підприємництва».</p>

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	К-ть балів
Тема 1 Господарське право та господарські правовідносини.	<p>Предмет і метод господарського права, його основні категорії і інститути. Джерела господарського права. Суб'єкти господарських відносин. Організаційні та майнові елементи господарських правовідносин. Класифікація господарських правовідносин.</p>	<p>Тести, питання</p>	<p>6</p>
Тема 2. Поняття підприємницької діяльності. Державне регулювання підприємницької діяльності.	<p>Визначення поняття підприємництва. Право на підприємницьку діяльність. Принципи підприємницької діяльності. Держава і підприємництво. Органи, які уповноважені здійснювати публічне регулювання підприємницької діяльності та їх класифікація. Принципи державного регулювання підприємництва. Державна підтримка та стимулювання розвитку підприємництва.</p>	<p>Тести, питання</p>	<p>6</p>
Тема 3 Суб'єкти господарської діяльності	<p>Поняття суб'єктів господарського права. Організації як суб'єкти господарського права. Юридичні особи: поняття, ознаки та види. Поняття підприємця - фізичної особи. Підприємницька діяльність без створення юридичної особи. Порядок створення суб'єктів господарювання. Реєстрація суб'єктів господарювання. Припинення діяльності суб'єктів господарювання. Організаційно-правові форми суб'єктів господарської діяльності. Господарські товариства. Поняття організаційно-правової форми суб'єкта підприємницької діяльності. Господарські товариства. Права та обов'язки засновників (учасників) господарських товариств.</p>	<p>Кейси, тести</p>	<p>6</p>

Тема 4. Підприємство поняття, види. Приватні підприємства. Інші види підприємств	Підприємство як організаційна форма господарювання. Види та організаційні форми підприємств. Управління підприємством. Майно підприємства. Господарські договори у діяльності підприємства та маркетингу. Господарсько-правова відповідальність, вирішення спорів і правові ризики у маркетинговій діяльності. Основні юридичні ризики у сфері маркетингової діяльності. Приватні підприємства. Процедура реєстрації приватного підприємства. Селянське (фермерське) господарство. Орендне підприємство. Підприємство з іноземними інвестиціями. Іноземне підприємство	Кейси, практичні завдання	6
Тема 5. Державні та комунальні унітарні підприємства. Підприємства об'єднань громадян	Поняття державного унітарного підприємства Державне комерційне підприємство. Комунальні унітарні підприємства. Підприємства колективної власності. Поняття підприємства колективної власності. Господарська діяльність виробничих кооперативів Споживча кооперація. Підприємства споживчої кооперації Підприємства об'єднань громадян, релігійних організацій. Об'єднання підприємств. Поняття і види об'єднань підприємств. Організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Правовий статус підприємства – учасника об'єднання підприємств. Правове положення промислово-фінансових груп Асоційовані підприємства. Холдингові компанії.	практичні завдання	6
Тема 6. Громадянин як суб'єкт господарювання. Майно суб'єктів господарювання.	Особливості статусу інших суб'єктів господарювання. Громадянин у сфері господарювання. Кредитні спілки у сфері господарювання Особливості статусу благодійних та інших неприбуткових організацій у сфері господарювання. Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Право власності - основне речове право у сфері господарювання. Право господарського відання, оперативного управління та оперативного використання майна Майно у сфері господарювання. Приватизація державного майна	Кейси, практичні завдання	6
Тема 7. Правове регулювання економічної конкуренції.	Поняття і основні положення економічної конкуренції Монополії та монопольне становище суб'єкта господарювання. Поняття і ознаки недобросовісної конкуренції. Види діяльності, що обмежують економічну конкуренцію	Кейси, тести	6
Тема 8. Правове регулювання ринку цінних паперів	Поняття, ознаки та види цінних паперів Ринок цінних паперів. Учасники ринку обігу цінних паперів. Державне регулювання ринку цінних паперів	практичні завдання тести	6
Тема 9. Правове регулювання цін і ціноутворення.	Поняття та функції ціни Види цін. Державне регулювання цін. Контроль і відповідальність за порушення державної дисципліни цін	практичні завдання тести	6
Тема 10. Правове регулювання інвестицій та інноваційної діяльності	Поняття і види, суб'єкти та об'єкти інвестицій Іноземні інвестиції. Види і форми здійснення іноземних інвестицій Правовий режим іноземних інвестицій	Тести/ практичні завдання	6

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Господарський процесуальний кодекс України / URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
2. Беляневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України: Наук.-практ. Комент. – К. Видавництво «Юстініан», 2014. – 1304 с.
3. Грек Б.М. Господарський процес України (у схемах): Навчальний посібник. - К.: Прецедент, 2006. - 181 с.

4. Вінник О. М., Шаповалова О. В. Господарське право в умовах цифровізації економіки: навчальний посібник. За заг. ред. Вінник О. М. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2020. 295 с.
5. Горбова Н. А. Господарське право України: навч. посіб. Мелітополь: Однорог Т.В., 2019. 127 с.
6. Дума В.В. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. Станом на 20 травня 2020 року / За заг. ред. Галунька В.В. – Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 732 с.
7. Господарські суди України: історичний нарис, портрети, події [Текст] / підгот. Д. М. Притика [та ін.]. - К. : Видавничий Дім "Ін Юре", 2006. - 464 с.: фотоіл. - ISBN 966-313-314-7
8. Теоретичні аспекти становлення і розвитку економічного судочинства в Україні [Текст] : [монографія] / С. Ф. Демченко. - К. : Преса України, 2009. - 240 с. - Бібліогр.: с. 218-240. - ISBN 978-966-472-056-1
9. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів. 6-те вид., змін. Харків : Право, 2019. 336 с.
10. Трегубенко Г.П. Господарське право: навч. посіб. Полтава: ПолтНТУ, 2018. 107 с.
11. Швидка Т. І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Харків : Право, 2019. 130 с.
12. Досудове врегулювання господарських спорів: необхідність та шляхи реформування / В. В. Резнікова. Університетські наукові записки. 2012. № 4. С. 227-238. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2012_4_34
13. Світличний О.П. Господарський процес: підручник. Вид. 2, перероб. і доп. К.: НУБіП України, 2018. – 342 с.
14. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с. ISBN 978-966-667-348-3

Допоміжна

1. Гудіма Т.С. Господарсько-правове забезпечення реалізації грошово-кредитної політики держави на засадах сталого розвитку: монографія. Київ: ДУ «Інститут економікоправових досліджень імені В.К. Макутова Національної академії наук України», 2020. 336 с. https://hozpravoreposit.kyiv.ua/bitstream/handle/765432198/68/%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F_%D0%93%D1%83%D0%B4%D1%96%D0%BC%D0%B0_2020.pdf?sequence=3&isAllowed=y
2. Дерев'янюк Б. В. Господарське право: особлива частина (правове регулювання господарських відносин в окремих галузях економіки) : навчальний посібник / д-р юрид. наук, проф. Б. В. Дерев'янюк; МВС України, Донецький державний університет внутрішніх справ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. 314 с. URL: https://www.fpk.in.ua/images/biblioteka/4fmb_pravo/Hospodarske-pravo.Derevyanko_2021.pdf
3. Дума В.В. Матвійчук А.В. Проблеми правового регулювання взаємодії судових і правоохоронних органів з інститутами громадянського суспільства. Успіхи і досягнення у науці. №8(8). 2024р. С137-150. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8\(8\)-137-150](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2024-8(8)-137-150)
<https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/15730/15802>
4. ILKIV, O., MYKULETS, V. ., DUMA, V. ., TKACHUK, V. ., & DEREVYANKO, N. (2023). Gaps in the Legal Regulation of Property Rights and other Real Rights in Ukraine: Comparative Characteristics with Similar Institutions in the EU Countries. *Revista Juridica Portucalense*, 125–143. Retrieved from <https://revistas.rcaap.pt/juridica/article/view/30703>
5. Страхова діяльність в умовах російської агресії: правові підстави й практичні перспективи. Scientific works of National Aviation University. Series: Law Journal "Air and Space Law". 2022-06 | Journal article DOI: [10.18372/2307-9061.63.16724](https://doi.org/10.18372/2307-9061.63.16724)

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
2. ЗУ «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4196-20#Text>
3. Судова влада України URL: https://court.gov.ua/vgsu_csz/
4. Міністерство юстиції України URL: <https://minjust.gov.ua/>
5. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого URL: <https://nlu.org.ua/>
6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Електронна бібліотека Чтиво. URL: <http://chtyvo.org.ua/genre/istorychna/books/>
8. Газета «Голос України» URL: www.uamedia.visti.net/golos
9. Газета «Урядовий кур'єр» URL: <https://www.golos.com.ua/>
10. Центр політико-правових реформ URL: www.pravo.org.ua

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика

Здобувач освіти має відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску занять

	проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування. При виконанні усіх видів завдань у випадку використанні штучного інтелекту здобувач має дотримуватися Політики відповідального, етичного та безпечного використання технологій штучного інтелекту (ШІ) у Приватному вищому навчальному закладі «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», розробленої для всіх учасників освітнього, наукового та адміністративного процесу.

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (Теми 1-5)	30
Змістовий модуль 2 (Теми 6-10)	30
Підсумковий контроль – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано
0-34	F	